

Verwaltungsbeschwerdeinstanz des Fürstentums Liechtensteinin (Liechtensteinin ruhtinaskunnan hallintotuomioistuin) 15 päivänä kesäkuuta 2000 tekemään päätökseen perustuva pyyntö saada EFTAn tuomioistuimen neuvoa-antava lausunto asiassa Jürgen Tschannett

(Asia E-6/00)

(2001/C 49/13)

Verwaltungsbeschwerdeinstanz des Fürstentums Liechtenstein (Liechtensteinin ruhtinaskunnan hallintotuomioistuin), on esittänyt 15 päivänä kesäkuuta 2000 tekemäänsä päätökseen perustuvan pyynnön saada EFTAn tuomioistuimen neuvoa-antava lausunto asiassa Jürgen Tschannett. Tuomioistuimen kirjaamoon 21 päivänä kesäkuuta 2000 saapunut pyyntö koskee seuraavia kysymyksiä:

1. Onko ainoaa vastaanottoa koskeva sääntö, jota Liechtensteinin kansallisen lainsäädännön mukaan sovelletaan poikkeuksetta kaikkiin lääkäreihin, yhteensopiva Euroopan talousalueen tai Euroopan talousalueesta 2 päivänä toukokuuta 1992 tehdyn sopimuksen (ETA-sopimuksen) kanssa? Kysymys koskee lääketieteen ammattiteistä 8 päivänä marraskuuta 1988 annetun asetuksen 9 §:n 1 momenttia, jonka mukaan: "Lääkäri saa toimia itsenäisenä ammatinharjoittajana yksin tai yhdessä toisten kanssa ainoastaan jos hänellä on tähän vaadittu lupa ja hän työskentelee kyseisellä vastaanotolla omaan lukuunsa. Lääkäri ei saa pitää useampia vastaanottoja yksin eikä yhdessä toisten kanssa".
2. Jos vastaus ensimmäiseen kysymykseen on, että Liechtensteinissa sovellettava ainoaa vastaanottoa koskeva sääntö, sellaisena kuin se on lääkärin ammatista 8 päivänä marraskuuta 1988 annetun asetuksen 9 §:n 1 momentissa, on lähtökohtaisesti yhteensopiva Euroopan talousalueen kanssa, merkitseekö tämä sitä, että yksittäistapauksessa on kuitenkin otettava huomioon työterveyshuollon lääkärin harjoittama erikoistunut terveydenhuollon toiminta siten, että tarvittaessa olisi tehtävä poikkeuksia sellaisen erityisen toiminnan osalta, jonka harjoittamiseen ei vaadita "lääkärin ammattia" käsitteen yleisesti hyväksytyssä merkityksessä?

Arbeidsrettenin (Norjan työoikeuden) 27 päivänä syyskuuta 2000 esittämä pyyntö saada EFTAn tuomioistuimelta neuvoa-antava lausunto asiassa Landsorganisasjonen i Norge (Norjan ammattijärjestöjen liitto) ja Norsk Kommuneforbund (Norjan kunnallistyöntekijöiden liitto) vastaan Kommunenes Sentralforbund (Norjan alue- ja paikallisviranomaisten järjestö) ym.

(Asia E-8/00)

(2001/C 49/14)

Arbeidsretten (Norjan työoikeus) on esittänyt EFTAn tuomioistuimelle neuvoa-antavaa lausuntoa koskevan pyynnön, joka saapui tuomioistuimen kansliaan 2 päivänä lokakuuta 2000, asiassa Landsorganisasjonen i Norge (Norjan ammattijärjestöjen liitto) ja Norsk Kommuneforbund (Norjan alue- ja paikallisviranomaisten järjestö) ym. seuraavista kysymyksistä:

2a) Voiko ETA-sopimuksen 53 artiklan soveltamisalaan kuulua sellainen työehtosopimuksen määräys, jonka tavoitteena on muu kuin palkkojen ja työolojen parantaminen?

2b) Jos kysymykseen 2a annettu vastaus on myönteinen, minkä ehtojen on tällöin täyttyvä?

ETA-sopimuksen 53 artiklan soveltamisala

- 1a) Liittyykö työehtosopimukseen yleensä työnantajapuolen sopimuspuolia yhteisesti sitovia oikeusvaikutuksia, joita voidaan pitää ETA-sopimuksen 53 artiklan mukaisina "yritysten välisinä sopimuksina"?
- 1b) Jos työnantajajärjestö tekee työehtosopimuksen, onko tämä ETA-sopimuksen 53 artiklan mukainen "yritysten yhteenliittymän päätös"?
- 1c) Onko kunta ETA-sopimuksen 53 artiklan mukainen "yritys", kun sitä työnantajana sitoo työehtosopimus, vaikka se ei ole kyseisessä sopimuksessa sopimuspuolena?

3. Kuuluvatko ryhmäläkejärjestelmiä koskevat työehtosopimuksen määräykset, kuten vuosille 1998–2000 tehdyn kuntien jne. perustyöehtosopimuksen lausekkeen 2.1.8 toisen, kolmannen ja neljännen kohdan mukaiset määräykset, ETA-sopimuksen 53 artiklan soveltamisalaan?

ETA-sopimuksen 53 artiklan mukainen kieltö

4. Onko sellainen työehtosopimuksen ehto ETA-sopimuksen 53 artiklan kanssa yhteensopiva, jossa edellytetään, että ryhmäläkejärjestelmä perustuu sukupuolten suhteen neutraaliin rahoitusjärjestelmään, jonka voi tarjota ainoastaan yksi palveluntarjoaja?

- 5a) Onko sellainen työehtosopimuksen määräys ETA-sopimuksen 53 artiklan kanssa yhteensopiva, jonka mukaan työehtosopimuksen sopimuspuolten edustajien on hyväksyttävä vakuutuslaitoksen työnantajalle tekemä työeläkejärjestelmiä koskeva tarjous?
- 5b) Jos kysymykseen 5a annettu vastaus on myönteinen: onko arviointi tästä poikkeava, jos hyväksymisen ehtona on sopimuspuolten välinen yksimielisyys?
6. Onko sellainen työehtosopimuksen määräys ETA-sopimuksen 53 artiklan kanssa yhteensopiva, jonka mukaan työeläkejärjestelmän vaihtaminen edellyttää, että julkinen viranomainen on sanattomasti tai nimenomaisesti hyväksynyt uuden vakuutustuotteen?
- 7a) Onko sellainen työehtosopimuksen määräys ETA-sopimuksen 53 artiklan kanssa yhteensopiva, jonka mukaan työeläkejärjestelmän tarjoajan vaihtaminen edellyttää, että työnantajan on ennen vaihtamista koskevaa päätöstä tehtävä erillinen sopimus eläkejärjestelmien vaihtamisesta, jonka vaihtojärjestelmää hallinnoiva viranomainen hyväksyy?
- 7b) Jos kysymykseen 7a annettu vastaus on myönteinen: onko arviointi tästä poikkeava, jos liittyminen vaih-

toa koskeviin sopimuksiin ei ole mahdollista ennen vaihtopäätöksen tekemistä?

8. Voidaanko työehtosopimuksen määräyksiä, kuten vuosille 1998–2000 tehdyn kuntien jne. perustyöehtosopimuksen lausekkeen 2.1.8 toisen, kolmannen ja neljännen kohdan mukaisia määräyksiä, pitää yhteisesti ETA-sopimuksen 53 artiklan vastaisina, vaikka mikään näistä määräyksistä ei erikseen tarkasteltuna kuulu kyseisen artiklan mukaisen kiellon soveltamisalaan?

ETA-sopimuksen 54 artiklan tulkinta

9. Voidaanko eturyhmä- ja työnantajajärjestönä toimivaa kuntien järjestöä, kuten Norjan alue- ja paikallisviranomaisten järjestöä, pitää ETA-sopimuksen 54 artiklan mukaisena "yrityksenä" työehtosopimuksista neuvoteltaessa?
10. Voiko "määräävässä asemassa" oleva yritys tehdä työeläkejärjestelmän tarjoajan vaihtoa koskevan sopimuksen tai soveltaa vaihtoon vuosille 1998–2000 tehdyn kuntien jne. perustyöehtosopimuksen lausekkeen 2.1.8 toisen, kolmannen ja neljännen kohdan mukaisia ehtoja ETA-sopimuksen 54 artiklasta riippumatta?

EFTAn valvontaviranomaisen 21 päivänä joulukuuta 2000 Norjan kuningaskuntaa vastaan nostama kante

(Asia E-9/00)

(2001/C 49/15)

EFTAn valvontaviranomainen, Rue de Trèves 74, B-1040 Bryssel, on nostanut 21 päivänä joulukuuta 2000 EFTAn tuomioistuimessa kanteen Norjan kuningaskuntaa vastaan. Kanteen esitti Peter Dyrberg, joka toimii EFTAn valvontaviranomaisen asiamiehenä.

Kantaja pyytää, että tuomioistuimen olisi julistettava Norjan kuningaskunnan laiminlyöneen Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen seuraavien määräysten mukaiset velvoitteensa:

- 16 artikla: soveltamalla vähittäiskaupassa kahdentyyppistä myyntiä, jonka perusteella pääasiassa kotimaassa valmistettuja oluita, joiden alkoholipitoisuus on 2,5–4,75 tilavuusprosenttia, saadaan myydä myös muualla kuin valtion omistaman alkoholimonopolin ("Vinmonopolet") myymälöissä, kun taas pääasiassa muista ETA:n sopimusvaltioista tuotuja muita alkoholijuomia, joiden alkoholipitoisuus on sama, saadaan myydä ainoastaan alkoholimonopolin kautta.

- 11 artikla: Soveltamalla rajoittavampia säännöksiä pääasiassa muista ETA:n sopimusvaltioista tuotujen alkoholijuomien, joiden alkoholipitoisuus on 2,5–4,75 tilavuusprosenttia, anniskeluoikeuksiin verrattuna pääasiassa kotimaassa valmistettuihin oluisiin, joiden alkoholipitoisuus on sama. Nämä säännökset eivät ole tarpeen tai oikeasuhteisia kansanterveyden suojelemiseksi ETA-sopimuksen 13 artiklan mukaisesti.

Oikeusperusta ja taustatiedot sekä kanteen tueksi esitetyt oikeusseikojat koskevat väitteet:

- ETA-sopimuksen 16 artiklassa määrätään, että kaupallisten valtion monopolien muuttamisesta on huolehdittava niin, että tavaroiden hankintaa tai myyntiä koskevilla ehdoilla ei syrjitä EY:n jäsenvaltioiden eikä EFTA-valtioiden kansalaisia.